

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v konkurznej veci úpadcu **P. D. U. so sídlom v U.**, IČO: X., na odvolanie správcu konkurznej podstaty proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21. decembra 2009, č. k. 2 K 563/95-315, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21. decembra 2009, č. k. 2 K 563/95-315 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým uznesením zo dňa 21. 12. 2009 zbavil funkcie správcu konkurznej podstaty úpadcu JUDr. Ľ. B., advokáta, N. a do funkcie nového správcu ustanovil Ing. K. S., G.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 05. 11. 1997, č. k. 2K 563/95-18 vyhlásil na majetok úpadcu konkurz a do funkcie správcu konkurznej podstaty ustanovil advokáta JUDr. Ľ. B. Výzvou zo dňa 13. 08. 2009 súd vyzval správcu predložiť výpisy z účtov úpadcu za obdobie od 01. 01. 2008 až do výzvy súdu. Správca zaslal súdu výpisy z účtov a dňa 02. 12. 2009 aj vysvetlenie k výdavkom. Z týchto listín súd zistil, že dňa 17. 03. 2008 správca poukázal sumu 200 000,-- Sk ako zálohu pre odmenu a náklady v prospech advokáta JUDr. P. B., ktorý zastupuje správcu vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu v Humennom, č. j. 2008/00269-01 až 60 - VE. Zároveň v ten istý deň správca poukázal JUDr. P. B. ďalšiu zálohu v sume 100 000,-- Sk. Vo vyúčtovaniach JUDr. P. B. však nie je zmienka o tom, na základe čoho a z akého dôvodu správca tieto sumy zaplatil.

Podľa názoru súdu prvého stupňa zaplatením zálohy v sume 300 000,-- Sk správca porušil ust. § 8 vyhlášky č. 493/1991 Zb. a § 8 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej len „ZKV“). Vyplatením tejto sumy správca obišiel ust. § 8 vyhlášky č. 493/1991 Zb., nepostupoval s odbornou starostlivosťou a svojím konaním spôsobil veriteľom škodu. Poukázal tiež na to, že správca sám je advokátom, a teda osobou spôsobilou byť účastníkom správneho konania pred Obvodným pozemkovým úradom, resp. Krajským súdom v Prešove.

K samotnému konaniu pred Obvodným pozemkovým úradom v Humennom súd uviedol, že pozemky, ktoré boli vydané reštituentom, správca predal na základe opatrenia súdu zo dňa 26. 02. 2008 kupujúcemu A. A., spol. s r. o., S. IČO: X., teda nový vlastník by mal byť účastníkom v reštitučnom konaní a nie správca, ktorý už nemôže byť povinnou osobou. Poukázal na ustanovenie § 8 ods. 5 prvú a druhú vetu ZKV, podľa ktorého z dôležitých dôvodov môže súd na návrh alebo aj bez návrhu zbaviť správcu jeho funkcie. Súd aj bez návrhu zbaví správcu funkcie, ak správca neplní riadne svoje povinnosti alebo aj z iných dôležitých dôvodov. Ak súd zbaví správcu jeho funkcie, ustanoví nového správcu. S poukazom na to, že správca konkurznej podstaty úpadcu JUDr. Ľ. B. v konaní nepostupoval s odbornou starostlivosťou, čím porušil svoje povinnosti, súd ho zbavil funkcie správcu a do tejto funkcie ustanovil Ing. K. S., zapísaného v zozname správcov vedenom na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky.

Proti tomuto uzneseniu podal odvolaný správca konkurznej podstaty JUDr. Ľ. B. odvolanie, v ktorom navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil.

Poukázal na to, že tvrdenia uvádzané v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, nie sú logicky vysvetlené, sú nepreskúmateľné a pokiaľ ide o tvrdenie o predaji majetku z konkurznej podstaty, tak súd uviedol výslovne nepravdivé informácie. Súd priamo v napadnutom rozhodnutí uviedol, že požiadal správcu o predloženie výpisov z účtov a tieto správca súdu predložil s vysvetlením. Pokiaľ ide o zloženú zálohu advokátovi, účty boli riadne predložené, ale súd bez toho, aby bližšie zisťoval dôvody takéhoto postupu, vydal napadnuté rozhodnutie, v ktorom konštatoval, že nebolo vysvetlené, prečo bola záloha

zložená. Keďže súd sa o túto skutočnosť ani nezaujímal, tak v tejto časti ide o predčasné a nepodložené tvrdenie.

Ďalej uviedol, že z dôvodu nezákonného postupu Obvodného pozemkového úradu v Humennom podal ako správca na Krajskom súde v Prešove návrhy na preskúmanie zákonnosti rozhodnutí Obvodného pozemkového úradu v Humennom, č. j. 20058/00269-01 až 96. Krajský súd v Prešove všetkých 96 rozhodnutí Obvodného pozemkového úradu v Humennom v konaniach sp. zn. 2Sp 3/2008 až 2Sp 29/2008, 3Sp 16/2008 až 3Sp 31/2008, 4Sp 15/2008 až 4Sp 33/2008 zrušil a veci mu vrátil na ďalšie konanie. Spor s Obvodným pozemkovým úradom, resp. účastníkmi tzv. reštitučného konania bol rozsiahly a odborne náročný. Svedčí o tom aj tá skutočnosť, že pred Krajským súdom v Prešove prebiehalo 96 samostatných súdnych sporov na základe žalôb proti jednotlivým rozhodnutiam Obvodného pozemkového úradu v Humennom. Správca v záujme veriteľov a na ochranu majetku v konkurznej podstate uznal za výslovne potrebné nechať sa zastúpiť advokátom, u ktorého vzhľadom na mieru jeho schopností, skúseností a odborných vedomostí bol predpoklad úspešného výsledku, pričom dosiahnutý úspech vo všetkých veciach potvrdil predpoklad správnosti a opodstatnenosti tohto postupu. Do konkurznej podstaty bol týmto postupom zachránený majetok minimálne v hodnote 2 860 000,-- Sk. Takže ako správca nielenže nespôsobil veriteľom škodu, ale naopak, týmto postupom zachránil majetok v hodnote mnohonásobne vyššej. Mal za to, že v zmysle platnej právnej úpravy sa v akomkoľvek spore správca môže dať zastupovať na základe procesnej plnej moci advokátom, resp. inou osobou.

Ďalej poukázal na to, že pre úpravu náhrady trov konania (teda aj právneho zastúpenia) je potrebné aplikovať ustanovenia § 142 až § 151a O. s. p. a nemožno použiť ust. § 8 vyhlášky č. 493/1991 Zb., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o konkurze a vyrovnaní (ďalej len „vyhláška č. 493/1991 Zb.“). Krajský súd v Košiciach nerešpektoval ani špeciálnu právnu úpravu podľa ust. § 8 vyhlášky č. 493/1991 Zb. v tom zmysle, že správca konkurznej podstaty síce nemá nárok na odmenu podľa osobitných predpisov, ale toto nemôže byť dôvodom na nevyplatenie náhrady z titulu trov právneho zastúpenia advokátovi, ktorý správcu v konaní zastupoval. Túto problematiku vyriešil už v roku 2006 Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 1MObdo V 10/2006.

Za znepokojivé a nepochopiteľné považoval, že súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol zavádzajúce informácie za účelom odvolania správcu tvrdiac, že správca porušil ust. § 8 ods. 2 ZKV. Ide o opatrenie Krajského súdu v Košiciach o predaji majetku z konkurznej podstaty tretej osobe, ktoré bolo súdom vydané dňa 26. 02. 2008. Obvodný pozemkový úrad v Humennom vydal rozhodnutia o vydaní majetku patriaceho do konkurznej podstaty úpadcu už 11. 02. 2008, čo znamená, že účastníkom tohto konania nepochybne bol a musel byť správca konkurznej podstaty. Súd pre potreby rozhodnutia použil nepravdivé informácie a odvolal správcu z funkcie, hoci správca striktne dodržal povinnosť určenú v ust. § 8 ods. 2 ZKV, t. j. povinnosť postupovať s odbornou starostlivosťou a vykonať všetky opatrenia, aby sa zabránilo škode v hodnote predaného majetku (2 860 000,-- Sk). Práve preto vo veci neodkladne konal a podal 96 žalôb na Krajský súd v Prešove na preskúmanie zákonnosti rozhodnutí Obvodného pozemkového úradu v Humennom. Súčasný stav je taký, že Správa katastra v Humennom, resp. Katastrálny úrad v Prešove zrušil povolený vklad, vec vrátil do pôvodného stavu a majetok sa tak nachádza v konkurznej podstate úpadcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p., bez nariadenia pojednávania a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia v medziach dôvodov odvolania dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady pre jeho zrušenie.

Krajský súd v Košiciach napadnutým uznesením zo dňa 21. 12. 2009 zbavil JUDr. Ľ. B., advokáta v Humennom, funkcie správcu konkurznej podstaty úpadcu P. D. U. so sídlom v U., IČO: X. a zároveň do tejto funkcie ustanovil Ing. K. S.

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že správca porušil ust. § 8 vyhlášky č. 493/1991 Zb., ako aj ust. § 8 ods. 2 ZKV tým spôsobom, že vyplatil zálohu advokátovi za zastupovanie vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutí Obvodného pozemkového úradu v Humennom č. j. 2008/00269-01 až č. j. 2008/00269-96, pričom z predložených vyúčtovaní nevyplýva, z akého dôvodu mala byť záloha vyplatená. Týmto postupom správca „obišiel“ ust. § 8 vyhlášky č. 493/1991 Zb., nepostupoval s odbornou starostlivosťou, porušil svoje povinnosti a spôsobil veriteľom škodu. Poukázal tiež na to, že správca sám je advokátom, a teda osobou spôsobilou byť účastníkom správneho konania.

Podľa ust. § 8 ods. 3 ZKV správca konkurznej podstaty má za svoju činnosť nárok na náhradu výdavkov a na odmenu. Spôsob výpočtu, výšky, ako aj otázky nároku na odmenu za vedenie sporov upravuje vyhláška č. 493/1991 Zb., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o konkurze a vyrovnaní. Podľa ust. § 8 citovanej vyhlášky správca konkurznej podstaty nemá nárok na odmenu podľa osobitných predpisov za vedenie sporov, účasť na konaní o výkone rozhodnutí a za činnosť vykonanú v správnom konaní, keďže tieto činnosti sú zahrnuté v odmene správcu vypočítanej podľa ust. § 6 a § 7 vyhlášky č. 493/1991 Zb.

Zákon o konkurze a vyrovnaní v ust. § 8 upravuje predpoklady pre ustanovenie osoby do funkcie správcu konkurznej podstaty, ale ustanovuje aj možnosť zbavenia funkcie správcu. Súd môže správcu zbaviť jeho funkcie aj bez návrhu, avšak len z dôležitého dôvodu, ktorým je napr. trvale nepriaznivý zdravotný stav správcu, zaujatosť, trvalé porušovanie povinností správcu, jeho nečinnosť a pod.

Na konkurz sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, ak ZKV neustanovuje inak (ustanovenie § 3 ods. 2 ZKV platného do 01. 02. 1998, resp. v súčasnosti platné ustanovenie § 66e ods. 1 ZKV). Podľa ust. § 24 O. s. p. účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. Podľa ust. § 25 ods. 1 O. s. p. ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta. Plnomocenstvo udelené advokátovi nemožno obmedziť. Keďže správca konkurznej podstaty má rovnaké procesné práva a povinnosti, ako každý iný účastník konania, má právo v súdnom konaní dať sa zastúpiť advokátom. Vo vzťahu k uvedenému je bez právnej relevancie skutočnosť, že správca konkurznej podstaty je sám advokátom.

Podľa ust. § 24 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“) advokát poskytuje právne služby za odmenu a má právo požadovať za ne primeraný preddavok. Za služby právnej pomoci si advokát účtuje odmenu, náhradu hotových výdavkov a náhradu za stratu času podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Pre stanovenie výšky primeraného preddavku na odmenu advokáta sa vychádza zo zásad pre výpočet tarifnej

odmeny, pričom preddavok na náhradu hotových výdavkov a náhradu za stratu času advokáta sa stanovuje dohodnutým percentom z ich očakávanej výšky.

V posudzovanom prípade sa správca konkurznej podstaty dal zastúpiť advokátom vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutí Obvodného pozemkového úradu v Humennom č. j. 2008/00269-01 až č. j. 2008/00269-96. Zaplatením preddavku advokátovi v sume 300 000,- Sk podľa napadnutého rozhodnutia správca porušil ust. § 8 vyhlášky č. 493/1991 Zb. a § 8 ods. 2 ZKV.

Preddavok je súčasťou odmeny za zastupovanie advokátom, pričom táto odmena je jednou z položiek trov konania uvedených v ust. § 137 O. s. p., o náhrade ktorých súd rozhoduje podľa ust. § 142 a nasl. O. s. p. Odmena správcu konkurznej podstaty nie je totožná s odmenou advokáta za poskytovanie právnych služieb. Pre úpravu trov konania, ktoré vznikli správcovi konkurznej podstaty právne zastúpenému advokátom v občianskom súdnom konaní, tak nemožno aplikovať ust. § 8 vyhlášky č. 493/1991 Zb. Správca konkurznej podstaty zastúpený advokátom je, ako každý iný účastník konania, povinný poskytnúť advokátovi primeraný preddavok, na ktorý má advokát podľa zákona o advokácii nárok. Preto vo všeobecnosti z dôvodu poskytnutia preddavku advokátovi správcom nemohlo dôjsť k porušeniu povinnosti správcu podľa ust. § 8 ods. 2 ZKV a § 8 vyhlášky č. 493/1991 Zb.

Súčasťou obsahu práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré dáva odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s prejednávanou vecou. Iba takéto rozhodnutie umožňuje účastníkom posúdiť postup súdu a je odvolacím súdom preskúmateľné.

Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa predčasne rozhodol o zbavení funkcie správcu konkurznej podstaty JUDr. Ľ. B., pretože vec aj nesprávne právne posúdil, z ktorého dôvodu tiež nedostatočne zistil skutkový stav veci. Pre nedostatok dôvodov je odôvodnenie napadnutého rozhodnutia aj nepreskúmateľné zo strany odvolacieho súdu.

Vzhľadom na vyššie uvedené zistenie Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil a podľa odseku 2 citovaného ustanovenia mu vec vrátil na ďalšie konanie.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nie je možné podať odvolanie.

V Bratislave 21. júla 2010

JUDr. Beata Miničová, v. r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová